

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/91/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200718
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5012200718.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: G. bytom V. XXX/X, M., zastúpeného Mgr. Róbertom Líškom, advokátom so sídlom Štefánikova č. 882/39, Poprad proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, ul. Špitálska č. 8, Bratislava, o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. júna 2013, č. k. 20S/94/2012-59, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 25. júna 2013, č. k. 20S/94/2012-59, m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. AA/2012/038796/12445/OPČSSZ zo dňa 9. júla 2012 z r u š u j e a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 25. júna 2013, č. k. 20S/94/2012-59, zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia č. AA/2012/038796/12445/OPČSSZ zo dňa 9. júla 2012, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (ďalej len „úrad“) zo dňa 2. mája 2012, č. C/2009/36048, ktorým prvostupňový orgán podľa § 34 ods. 13 písm. h) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých o nezaradení žalobcu zákonov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z. z.“) rozhodol o nezaradení žalobcu do evidencie uchádzačov .

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca pri podaní žiadosti o zaradenie do evidencie nezamestnaných z 3. septembra 2009 v čestnom prehlásení uviedol, že neprevádzkuje a nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť. Na tom základe bol rozhodnutím úradu zo 16. septembra 2009 č. C/2009/36048, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. septembra 2009, zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Keďže žalobca v čase podania žiadosti bol od 14.04.2009 spoločníkom obchodnej spoločnosti AB Tools s. r. o., Liptovský Mikuláš a od 01.09.2009 bol spoločníkom aj v spoločnosti EXPOKOM s.r.o., Veľký Slavkov, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš

rozhodnutím zo dňa 12.01.2012 č. C/2012/075011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.02.2012, nariadil obnovu konania vedeného pod č. C/2009/36048. V novom konaní úrad, ako aj žalovaný opätovne konali o žiadosti žalobcu z 03.09.2009 a žalobcu na základe zistených skutočností do evidencie uchádzačov o zamestnanie nezaradili. Krajský súd z výpisov z obchodného registra zistil, že žalobca sa stal spoločníkom spoločnosti AB Tools s. r. o., Liptovský Mikuláš dňa 14.04.2010, pričom spoločníkom a súčasne aj konateľom v tejto spoločnosti bol do 09. septembra 2011. Spoločníkom a konateľom v spoločnosti EXPOKOM s.r.o., Veľký Slavkov je žalobca od 22. 09.2009 doposiaľ. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že tvrdenie správneho orgánu o zamlčení údajov pri podaní žiadosti o zaradenie do evidencie nezamestnaných žalobcom síce nie je pravdivé (spoločníkom v spoločnostiach sa žalobca stal až 22.09.2009, resp. 14.04.2010), avšak pre rozhodovanie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu bol rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutí. Tieto skutkové závery však podľa názoru krajského súdu nemali vplyv na nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd považoval za dostatočne preukázané, že v čase rozhodovania správnych orgánov žalobca nespĺňal všetky zákonné podmienky pre zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, lebo bol spoločníkom v spoločnosti EXPOKOM s.r.o.. Poukázal tiež na povinnosť žalobcu v zmysle § 34 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z. z. oznámiť každú zmenu, čo znamená, že aj po vydaní rozhodnutia zo 16.09.2009 bol žalobca povinný správne orgánu oznámiť skutočnosť, že sa stal spoločníkom v spoločnosti s.r.o., avšak túto povinnosť

si nesplnil. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovaného je v súlade so zákonom č. 5/2004 Z. z., a preto žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca. Namietal, že krajský súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na to, že dňa 03.09.2009, kedy žiadal o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie na príslušnom úrade, žiadne podstatné údaje vyplývajúce zo zákona č. 5/2004 Z. z. úradu nezamlčal. V čase, kedy si žiadosť podal, nebol spoločníkom ani v jednej z obchodných spoločností (ani iným subjektom v zmysle § 6 a § 5 zákona č. 5/2004 Z. z.). Spĺňal teda všetky predpoklady na zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Spoločníkom v spoločnosti EXPOKOM, s.r.o. sa stal dňa 22.09.2009 a v spoločnosti AB Tools s.r.o. až dňa 14.04.2010. Trval na tom, že údaje o vzniku spoločníctva, uvádzané správnymi orgánmi v rozhodnutiach sú nesprávne a tieto nevychádzajú z reálneho stavu. Žalobca rozhodnutie žalovaného považoval za nezákonné a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne aby ho zmenil a rozhodol v zmysle petitu žaloby tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podľa § 5 písm. d) zákona o službách zamestnanosti samostatne zárobkovo činná osoba na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, komandítnej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným podľa osobitného predpisu (Obchodný zákonník).

Podľa § 6 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti zamestnanie na účely tohto zákona je vykonávanie zárobkovej činnosti zamestnancov podľa § 4, prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou podľa § 5 a vykonávanie slobodného povolania podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 2 písm. b) zákona o službách zamestnanosti v znení platnom do 30.4.2013 uchádzač o zamestnanie na účely tohto zákona je občan, ktorý môže pracovať, chce pracovať a hľadá zamestnanie a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie úradu (ďalej len „evidencia uchádzačov o zamestnanie“) a ktorý neprevádzkuje ani nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Podľa § 34 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti uchádzač o zamestnanie osvedčuje skutočnosti rozhodné pre vedenie v evidencii uchádzačov o zamestnanie pri podávaní žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a je povinný najneskôr do troch pracovných dní písomne oznámiť úradu každú zmenu oproti predchádzajúcemu zápisu v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Podľa § 34 ods. 13 písm. h) zákona o službách zamestnanosti do evidencie uchádzačov o zamestnanie sa nezaradí občan, ktorý nespĺňa podmienky podľa § 6 ods. 2.

V danej veci bola predmetom preskúmania zákonnosť rozhodnutia žalovaného zo dňa 09.07.2012 č. AA/2012/038796/12445/OPČSSZ, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 02.05. 2012, č. C/2009/36048 o nezaradení žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Spornou je skutočnosť, či žalobca, ktorý sa stal spoločníkom a konateľom v obchodných spoločnostiach s ručením obmedzeným podľa § 105 až § 153 Obchodného zákonníka, mohol byť na základe jeho žiadosti zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca písomnou žiadosťou z 03.09.2009 požiadal o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pričom súčasťou predmetnej žiadosti je čestné prehlásenie žalobcu, že neprevádzkuje a nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť. Na základe uvedenej žiadosti a čestného prehlásenia bol rozhodnutím úradu zo 16.09.2009, č. k. C/2009/36048 dňom 01.09.2009, zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Oddelenie kontroly dňa 01.12.2011 oznámilo, že žalobca je evidovaný ako spoločník v spoločnostiach EXPOKOM, s.r.o., a AB Tools, s.r.o., a následne úrad rozhodnutím z 12.01.2012 č. k. C/2012/075011 nariadil obnovu konania vedeného pod č. k. C/2009/36048. Rozhodnutie o obnove konania nadobudlo právoplatnosť dňa 09.02.2012. V novom konaní úrad opätovne konal a rozhodoval o žiadosti žalobcu z 03.09.2009 a na základe skutočností, že žalobca pri podávaní žiadosti zamlčal, že je spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným, ako aj zmenu od 14.04.2010, rozhodnutím zo dňa 02.05.2012, č. C/2009/36048 žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie nezaradil. Rozhodnutie o nezaradení do evidencie bolo potvrdené rozhodnutím žalovaného zo dňa 9. júla 2012 č. AA/2012/038796/12445/OPČSSZ, ktoré je predmetom tohto konania

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že poukazovanie žalobcu na to, že právna úprava ustanovenia § 5 písm. d) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti nebola vždy obdobná dnešnému stavu, nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Rozhodujúce je platné znenie uvedeného zákonného ustanovenia, z ktorého vyplýva, že každý spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným podľa osobitného predpisu, je na účely zákona o službách zamestnanosti považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu.

Krajský súd v konaní o preskúmanie napadnutého rozhodnutia konštatoval, že údaj žalovaného o tom, že žalobca bol od 01.09. 2009 spoločníkom v spoločnosti EXPOKOM s.r.o., nie je správny, lebo podľa výpisu z obchodného registra sa stal spoločníkom a konateľom v uvedenej spoločnosti od 22. septembra 2009.

Odvolací súd sa však nestotožňuje so záverom krajského súdu, že žalovaný postupoval v súlade so zákonom č. 5/2004 Z. z., keď nezaradil žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu, že v čase rozhodovania správnych orgánov žalobca nespĺňal všetky zákonné podmienky pre zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, lebo bol spoločníkom spoločnosti EXPOKOM, s.r.o., keď podľa názoru krajského súdu pre rozhodovanie správnych orgánov je rozhodujúci stav práve v čase vydania

rozhodnutí.

Podľa názoru odvolacieho súdu pri rozhodovaní o zaradení žalobcu do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 01.09.2009 na základe jeho písomnej žiadosti z 03.09.2009 je rozhodujúce, či žalobca spĺňal zákonom stanovené podmienky v čase podania žiadosti a či, resp. kedy došlo k zmene rozhodných skutočností po zaradení do evidencie nezamestnaných (aj keď ich žalobca neoznámil).

Podľa obsahu administratívneho spisu žalovaného bol žalobca spoločníkom a konateľom v spoločnosti EXPOKOM, s.r.o., od 01.09.2009. Podľa výpisu z obchodného registra k tomu došlo od 22.09.2009. Z uvedeného však nevyplýva, kedy (ktorým dňom) sa stal žalobca spoločníkom v uvedenej spoločnosti, t. j. kedy došlo k zmene spoločenskej zmluvy (§ 83 Obchodného zákonníka), resp. k pristúpeniu k spoločenskej zmluve pri prevode obchodného podielu (§ 115 ods. 3 Obchodného zákonníka). Správny orgán sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal a nezisťoval, ktorým dňom sa stal žalobca v skutočnosti spoločníkom a konateľom spoločnosti EXPOKOM, s.r.o., a preto jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Podľa názoru odvolacieho súdu, ak v čase podania žiadosti (a následne hoci len časť mesiaca) žalobca spĺňal podmienky pre zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, potom príslušný správny orgán musí rozhodnúť o zaradení do evidencie a, ak došlo k zmene rozhodných skutočností v priebehu daného obdobia, súčasne rozhodnúť aj o vyradení z evidencie; inak by mohlo dôjsť k obmedzeniu prístupu žiadateľa k dávke v nezamestnanosti podľa § 104 a nasl. zákona č. 461/2004 Z. z., prípadne vzniku povinnosti platiť poisťné na verejné zdravotné poistenie.

Vzhľadom na to, že nie je úlohou súdov pri preskúmvaní rozhodnutí správnych orgánov nahrádzať ich činnosť, najmä pokiaľ ide o riadne zistenie skutkového stavu, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie žalovaného zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie (§ 250ja ods. 3 O.s.p.). V ďalšom konaní je správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, na účely riadneho zistenia skutočného stavu doplní dokazovanie v naznačenom smere a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj náležite odôvodní.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 250k ods. 1 a § 151 ods. 2 O.s.p. a žalobcovi ich náhradu nepriznal, lebo úspešný žalobca náhradu trov právneho zastúpenia nevyčísľil v stanovenej lehote.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.